

מטעם שיש להתמיר משום כבוד התורה אף שהאיסור בזה הוא מדרבנן.

אבל א"כ הרי מפורש שלעלויי היה מותר אף למכור ס"ת ולכן כיון שקדושה דס"ת פסולה קלישא מקדושה דס"ת כשרה דמפורש בש"ע או"ח סימן קנ"ג סעי' ג' שכתב המחבר דס"ת שנמצא בו טעות דינו כחומשין הרי נמצא דהוא מכירה לעלויי לקדושה גדולה דס"ת כשרה מותר למכור ס"ת פסולין לקנות בהם ס"ת כשרה שזה מותר כמפורש במתני' שם כ"ו ע"א מכרו ספרים דהיינו גם חומשין וכדאייתא בש"ע שם סעי' ב', ואע"ג דבמתני' איתא לשון בני הפער שמכרו בע"כ שהוא גם לכתחלה דהא הבעיא מהו למכור ס"ת ישן ליקח בו חדש הוא לכתחלה כמפורש בגמ' אלמא רלעליי בקדושה מותר לכתחלה.

אבל הוא דוקא למכור להסוחר ספרי תורה הפסולים שיתן בעדם לפי סך הרמים ספר תורה אחת כשרה או שתים להקהל שזה מותר וכן מותר שיתקנו בעבור כל הס"ת אחת או שתים ושלש שיהיו להקהל, אבל למוכרם להסוחר באופן שלא יתן להקהל כלום מס"ת כשרים אסור והא אין להם מה לעשות בהדמים דאין מותר אלא לקנות בהם ס"ת כשרה. והנני חותם בברכה כפולה,

משה פיינשטיין

סימן קיד

נדבר פירוש התורה המיוחס לר"י החסיד

בע"ה.

כ"ח אדר הראשון תשל"ו.

מע"כ ידירי הרה"ג מהר"ר דניאל לוי שליט"א האב"ד קהילת ערתי ישרון בציריך.

מאחר שקבלתי בחזר של אתמול עוד מכתב איך שמר פ' מתעסק להוציא את הספר שהוא ע"ש ר"י החסיד כמו שהוא מוכרח אני להשיב תיכף אף שלא נקל כל כך מצד חולשתי ל"ע ה' יחזקני.

והנה בסנהדרין דף צ"ט תניא כי דבר ה' בזה זה האומר אין תורה מן השמים ואפילו אמר כל התורה כולה מן השמים חוץ מפסוק זה שלא אמרו הקב"ה אלא משה מפי עצמו זהו כי דבר ה' בזה, ומבואר בפירוש הרמב"ם ביסוד השמיני שמשם היה רק כתב מה שנקרא לו מפי הגבורה ולפיכך נקרא מחוקק ואין הפרש בין ובני חם כוש ומצרים ושם אשתו מהיטבאל ותמנע היתה פלגש ובין אנכי ה' אלקי ושמע ישראל כי הכל מפי הגבורה, ומפורש כן בב"ב דף ט"ו וליכא

מחלוקת בין התנאים על השמונה פסוקים אלא שלר"י ואמרי לה ר' נחמיה כתבן יהושע ג"כ בדרך הנה שתקב"ה אמר כל תיבה ותיבה ואת ואת, ולר"ש גם הח' פסוקים כתבן משה, ואיתא כן ברמב"ם פ"ג מתשובה ה"ח האומר שאין התורה מעם ה' אפילו פסוק אחד אפילו תיבה אחת אם אמר משה אמרו מפי עצמו ה"ז כופר בתורה, ואף שבלשון הגמ' איתא רק חוץ מפסוק זה פשוט וברור שאפילו תיבה אחת ולא דוקא והוא הדין שגם אות אחת אף שגם הרמב"ם לא הזכיר זה דהא טעם אחד הוא שמשם היה רק סופר הכותב מה שאמר לו הקב"ה לכתוב, והנה הכתיב והקרי כדאייתא בנדרים דף ל"ו, וכן אי אפשר לשום אדם אף לא לנביא להחסיר אפילו אות אחת ואם חסר אות אחת או יתר אות אחת פסולה כמפורש ברמב"ם פ"ח מס"ת ה"א ומחמת שאין אנו בקיאין בחסירות ויתירות כדאייתא בקדושין דף ל', אין כשרות ס"ת שלנו ברורה כל כך ואיכא מצד זה חלוק לדינא שבשביל חסירות ויתירות כשליכא שינוי בהענין ובמבטא אין מוציאין ס"ת אחרת כדאייתא ברמ"א או"ח ס' קמ"ג סעי' ד', ואף הנקודות שבתורה שאין בהם פסול בין אם לא נעשו אותן הנקודות בהס"ת, ובין אם נמצא איזה נקודות שאין צריכין, נמי אסור עיני בפסקי תוס' מנחות סימן רל"א כשכתב עזרא התורה עשה נקודה אמר אם יאמר משה למה נקדת אשיב הלא לא מחקתי, והוא ברייתא באדר"ג פרק ל"ד ה"ד בלשון אחר שהוא גירסא מוטעת שאייתא אמר עזרא אם יבא אליהו ויאמר לי מפני מה כתבת כך ואמר אני לו כבר נקדתי עליהן ואמר לי יפה כתבת אעביר נקודה מעליהן, והוא טעות ברור שכתבית התיבות שבתורה לא שייך שישאלו למה כתבן דהרי משה מפי הגבורה כתבן והמוחקן הוא בכלל כי דבר ה' בזה והוא כופר בתורה דהרי הוא כאומר שאותיות אלו לא נכתבו מפי הקב"ה או שהקב"ה החליף ואמר שמעתה לא יכתבו שתריותיהן אלו נחשבו כופרים בתורה, וגם אם אין צורך לכתובן מה יועיל מה שכתב הנקודה, עמש"כ בנינין יחושע ה"ם בדריש שלא יתנו להאמר שעזרא הסופר לא תיקן שום דבר דשום נביא שבעולם לא יוכל לשנות שום דבר דאלה המצות שאין הנביא רשאי לחדש דבר ואף על מנצפ"ך לומר הי באמצע תיבה והי בסוף תיבה הקשה הגמ' שאין רשאי לחדש דבר, והתירוצ' שכחום וחזרו ויסדום הוא בפלפולא כדכתבתי באג"מ או"ח ח"א סימן י"ד ענף א' סוף ד"ה אבל באמת, ואף עזרא לר' יוסי בסנהדרין דף כ"א דנשתנה על ידו הכתב הוא רק לענין זה שמשם רמזה בתורה אבל לא לענין לתקן שום דבר וחס לן לומר ושרי ליה מריה לבעל בנין יהושע, אבל פשוט שהוא גירסא מוטעת אלא צריך לגרוס כהפסקי תוס' וכדוהובא גם בט"ז סימן ע"ד סוף סק"ו.

עכ"פ כל הס"ת כולה נכתבה ע"י משה מפי הגבורה